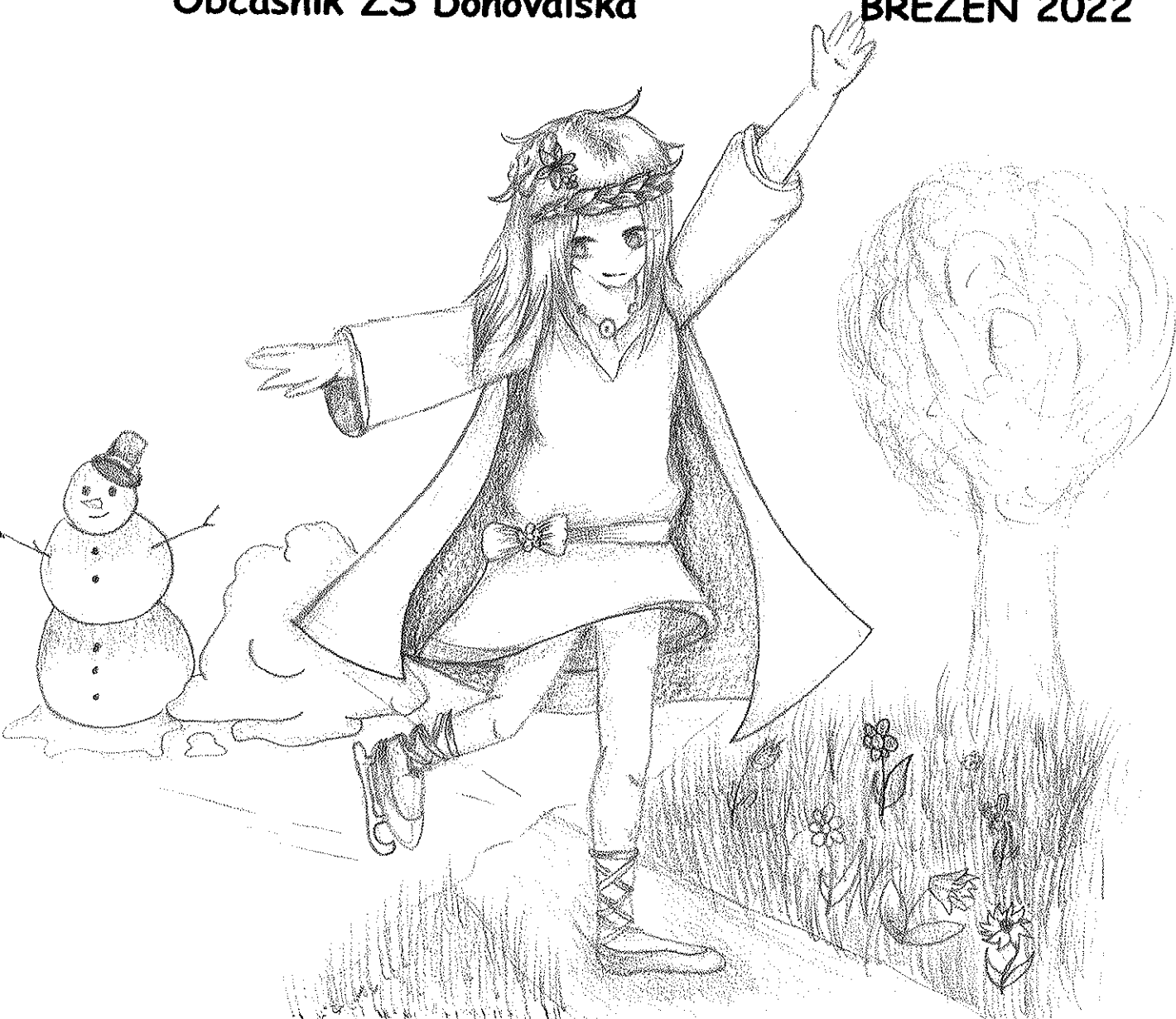

ŠKOLNÍ ČASOPIS

PEL - MEL

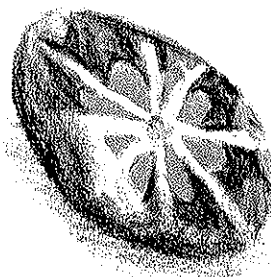
Občasník ZŠ Donovalská

BŘEZEN 2022

Velikonoce

Velikonoce jsou nejvýznamnějším svátkem křesťanské církve, spojený s památkou umučení a vzkříšení Ježíše Krista. Oslavy Velikonoc měly velmi starou tradici, původem z doby předkřesťanské. Jsou pohyblivým svátkem, připadají na neděli po prvním jarním úplňku (tedy mezi 22.březnem a 25.dubnem).

Významný je už z hlediska tradic poslední týden před Velikonocemi, t.j. poslední týden čtyřicetidenního půstu.

MODRÉ PONDĚLÍ - podle látky, která se ten den vyvěšuje v kostele

ŠEDIVÉ ÚTERÝ - hospodyně uklízely a vymetaly pavučiny

POPELEČNÍ (SAZOMETNÁ) STŘEDA - toho dne se vymetaly komíny, říkalo se jí také škaredá, protože se Jidáš škaredil na Krista (toho dne se nemá nikdo škaredit-mračit, jinak mu to zůstane po všechny středy v roce).

ZELENÝ ČTVRTEK - jméno odvozeno snad od zeleného mešního roucha, které se ten den užívalo. Měla by se jíst zelená strava (špenát, zelí, petržel, pažitka atd.), aby byl člověk po celý rok zdravý. Kostelní zvony zní tohoto dne naposledy, pak zmlknou až do soboty - „odlétají do Říma“. Hlas zvonů nahrazovaly řehtačky. Pečou se jidáše (kynuté pečivo).

VELKÝ PÁTEK - pro katolíky dnem hlubokého smutku, den ukřižování Krista. Lidé vstávali před východem slunce a umývali se v potoku, aby se uchránili před nemocemi. Tento den se nesmělo jíst maso, nic půjčovat z domácností (aby se nemohlo s věcmi čarovat), nesmělo se pracovat na poli, v zahradě, ani prát prádlo (jako by se namáčelo do Kristovy krve místo vody). Země se prý otvírala a na krátkou dobu odhalila své poklady.

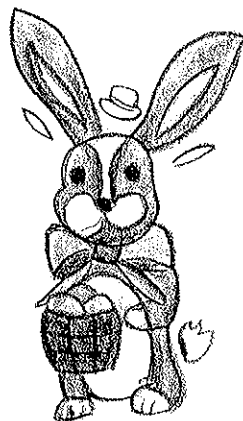
BÍLÁ SOBOTA - tento den se světil oheň před vchodem do kostela (hospodyně vložila do ohně před kostelem polínko, kněz je posvětil a žhavý kus si odnesla žena domů a rozdělala jím oheň v kamnech). Světily se i svíce. Dále se pekli mazance a beránci, pletly pomlázky, malovala vajíčka, uklízelo se, bílilo.

BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ (Neděle velikonoční) - svěcení velikonočních pokrmů (beránka, mazance, vajec, chleba, vína).

PONDĚLÍ VELIKONOČNÍ (Červené pondělí - podle červené kraslice) - pomlázka, hodování, mrskačka - zvyk starého původu, stejně jako malování vajec-kraslic. Zvykem bylo číhat na děvčata brzo ráno a vyšlehat je, aby byla celý rok zdravá, veselá a pilná.. Někde dívky polévaly na oplátku kluky vodou.

Velikonoční zajíček - nemá dlouhou tradici. Teprve koncem 19.stol. se začala v Německu šířit pověst, že kraslice roznáší po poli pro hodné děti zajíček.

Legenda o vzniku tradice malovat velikonoční vajíčka:

Ježíš se svatým Petrem chodili po světě a v jednom statku poprosili hospodyni o kousek chleba. Ta zrovna žádný neměla, ale v horkém popelu upekla pocestným vejce. Když odešli, chtěla žena smést koštětem skořápky a jaké bylo její překvapení, když uviděla, že se proměnily ve zlato. Selka potom každého pocestného obdarovala vejci, ale už se nikdy skořápky ve zlato neproměnily. Časem se začala rozdávat vejce na památku těch dvou pocestných.

Můj literární hrdina

Ráda bych vám dnes představila známou postavu hrbatého zvoníka Quasimoda, hlavního hrdiny románu Chrám Matky Boží v Paříži. Tento světoznámý román napsal francouzský romantický spisovatel a básník Victor Hugo.

Quasimodo nebyl na první pohled příliš pohledný a za tento handicap byl terčem výsměchu, šitlivosti a strachu ostatních lidí. Při prvním pohledu na něj si nešlo nevšimnout hrbu přes celá záda. Jeho hlava působila nesouměrně, byla příliš veliká. Obličej měl zjizvený a pohled na něj v lidech vyvolával strach a odpor. Trochu níže bychom mohli spatřit ruce podobné zvířecím tlapám. Křivé a špatně narostlé nohy potom stěžily unesly celé jeho tělo.

Quasimodova povaha byla ale úplným opakem jeho vzhledu. I přes obludnou tvář byly v jeho očích vidět jiskřičky lásky, soucitu a dobrého srdce. Pro záchranu Esmeraldy se nebál nasadit vlastní život, ba o něj dokonce přijít. V ten moment zjišťujeme, jak je skutečně statečný a dobrý člověk. Z románového příběhu Quasimoda vyplývá, že zevnějšek často není v souladu s nitrem a naopak. Krásný zevnějšek v sobě může nést zlou a necitlivou povahu. Člověk, jako byl Quasimodo, může překvapit svou vnitřní krásou.

Anna Ljubinkovič – 8. B

Obrázek - Magdaléna Sodomková – 8. B

Pražská Eiffelovka

V roce 1889 se členové Klubu českých turistů (KČT) vrátili ze Světové výstavy v Paříži nadšeni z Eiffelovy věže. Hned je napadlo povzbudit národního ducha podobnou stavbou v Praze. Založili Družstvo pro výstavbu rozhledny, vybrali pro její stavbu nejvyšší pražský vrch, od magistrátu získali pozemek a do společné pokladny vložili 1 031 zlatých. Plánování stavby strhlo vlnu nadšení a podílové listy v hodnotě 50 zlatých se dobře prodávaly. V březnu 1891 se rozběhly práce na základech a za necelé 4 měsíce byl vyvěšen na vrcholu rozhledny červeno-bílý prapor na znamení dokončení montáže. Již v srpnu vystoupali nahoru první návštěvníci a do konce roku rozhlednu navštívilo přes 60 000 lidí! Petřinská rozhledna byla otevřena u příležitosti Zemské jubilejní výstavy.

Co všechno o rozhledně třeba nevíte:

- Je vysoká 65,5 m, ve výšce 55 m je horní vyhlídková plošina
- 299 schodů mají dvě schodiště vinoucí se okolo centra konstrukce, jedno pro chůzi nahoru, jedno pro sestup dolů
- Lanová dráha na vodní pohon byla dokončena současně s rozhlednou
- Hmotnost rozhledny je 174 tun
- Rozhledna a bludiště jsou nejvýdělečnějšími památkami ve správě Muzea hl.m.Prahy
- Když v r. 1939 navštívil okupovanou Prahu Adolf Hitler, přál si, aby rozhledna zmizela, že prý kazí výhled z oken Pražského hradu...
- V r. 1953 byl instalován televizní vysílač, byl kvůli tomu zrušen výtah (vysílač přestal sloužit roku 1992)
- V r. 1980 byl rozhledna uzavřena pro havarijní stav schodiště a tubusu, otevřena byla částečně opravená až 1991 a teprve v r. 1999 proběhla dvouletá generální rekonstrukce (nová schodiště, nový výtah), náklady přesáhly 50 mil.korun
- Poprvé se barevně rozzářila 30.4.2014

Z KNIHY VŠEOBECNÉ NEVĚDOMOSTÍ

Která hora je na světě nejvyšší?

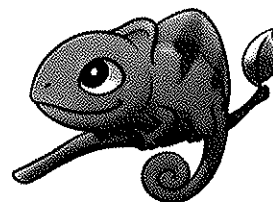
Mount Everest se svými 8 848 m nad mořem je nejvyšší horou světa pouze podle jednoho typu měření - od úpatí (nebo mořské hladiny) po vrchol hory. Pokud bychom ale měřili od mořského dna po vrchol, byla by nejvyšší horou **Mauna Kea**, nejvyšší bod ostrova Havaj, vysoká 10 200m.

Které zvíře je nejnebezpečnější na světě?

Toto prvenství patří komárům, přesněji samičkám komárů (moskytů). Přenášejí totiž víc než sto smrtelných nemocí, např. malárii, žlutou zimnici, horečku dengue aj. I dnes zabijí komáři jednoho člověka na světě každých 12 vteřin. Teprve v r. 1877 prokázal britský lékař P.Manson, jak jsou komáři nebezpeční...

Co dělají chameleoni?

„Mění barvu, aby splynuli s okolím.“ To je ale mýtus, lež. Chameleoni mění barvu, ale v důsledku různých emocionálních stavů, např. když se bojí, nebo když se objeví příslušník opačného pohlaví, když je někdo uloví apod. Pokud má pak stejnou barvu jako okolí, je to čirá náhoda.

Chameleoni dokážou hýbat každým okem zvlášť a dívat se tak na dvě strany, jsou ale naprosto hluchí.

Kolik nohou má stonožka?

Rozhodně ne sto. Některé méně, některé více, žádná ale nemá přesně sto. Jediná stonožka, která má sudý počet párů nohou, 48 párů (čili 96 nohou), byla objevena až r. 1999. Ostatní mají všechny lichý počet párů nohou, a to od 15 do 191.

Co si velbloudi ukládají v hrbech?

Tuk, nikoli vodu, jak si někdo doposud myslel. Vodu má velbloud uloženu v celém těle, hlavně v krevním oběhu, což brání v dehydrataci. Ale tuk je pro něj zásoba energie. Bez vody vydrží velbloud až 7 dní.

Čím píšeme na školní tabuli?

Křída vlastně není křída... My píšeme sádrrou! Křídu tvoří uhličitán vápenatý a sádra se vyrábí ze síranu vápenatého. Sádra je jedním z nejdostupnějších minerálů na světě, těží se už téměř 4 000 let, používá se na omítky, maltu, štuky, je hlavní složkou cementu, je i potřeba k výrobě papíru, hnojiv a textilií.

Co se říká o pštrosovi?

Že strká hlavu do písku... To není pravda! Kdyby to udělal, udusil by se. V případě nebezpečí jako každý jiný tvor i pštros uteče. Mýtus o hlavě v písku vznikl možná proto, že pštros má ve zvyku uléhat do hnízda, které tvoří mělká díra v zemi, s krkem nataženým na zemi a sleduje obzor, jestli se neblíží nebezpečí.

Který pták se na světě vyskytuje nejběžněji?

Úplně nejběžnější je slepice. Na světě jich žije zhruba 52 miliard, to je asi 9 na každého člověka. Masová produkce slepic a vajec se datuje od r. 1800. Pojídání slepic ale začalo jako vedlejší produkt jejich chovu pro vejce. Až v 70. letech 20. století se kuřecí maso stalo běžným pokrmem v domácnostech.

Proč včely bzučí?

Je to jejich způsob komunikace. Stejně jako jejich tzv. tanec patří bzučení k předávání informací. Bylo identifikováno deset druhů zvuků, které se pojí s konkrétními činnostmi. Např. „větrání“ úlu - ochlazení - silný bzukot, který ještě zesiluje akustika úlu. Další hlasitý bzukot ohlašuje nebezpečí (jiná tónina než předchozí). Včely slyší nohama - zvukové informace se předávají pomocí intenzity vibrací.

VTIPY

Pepíček si hraje na písku. Najednou maminka vidí, jak Pepíček něco papá. Tak se Pepíčka zeptá: „Pepíčku, co to papáš?“ „Masičko.“ „A kdo ti ho dal?“ „Nikdo, samo přilezlo!“

Na policii přijde muž s velkou boulí na čele: „Manželka po mně 15 let hází talíři.“ „A proč jste přišel až teď?“ „Dnes se poprvé trefila!“

Hádají se dva netopýři: „Na chytání much jsi moc hloupý.“ „A ty, když spolkeš komára, máš víc mozku v břichu, než v hlavě!“

Povídají si dva kamarádi: „Moje žena chce teď pořádně hubnout, a tak stále jezdí na koni.“ „A jaké jsou výsledky?“ „Výborné, ten kůň už zhubnul 10 kilo!“

Michal se při matematice ptá: „Pane učiteli, co je na mém trojúhelníku ABCD špatně?!“

Ve škole dojde na zkoušení zájmen: „Pepíčku, řekni nám příklad 2 zájmen,“ vybízí učitelka. „Kdo? Já?“

Ptá se učitel náboženství Tomáška, jestli se doma modlí před jídlem. „Ne, to jen ve školní jídelně, maminka vaří až moc dobře.“

Sousedka se ptá se malého Toníka, který právě začal chodit do první třídy: „Co je tvůj nejoblíbenější předmět ve škole?“ „Asi zvonek, paní Krhavá.“

Sedí Janička na posteli a pláče. Přijde k ní maminka a ptá se, co se stalo? „Škola nám shořela!“ vzlyká malá dívka. „Ale jdi ty, to se ti jen něco zdálo!“ povzbuzuje ji maminka. „No právě, béééé.“

„Představ si, mami, Mírek včera přišel do školy špinavý a paní učitelka ho za trest poslala domů.“ „A pomohlo to?“ „To se ví, dneska přišla špinavá celá třída.“

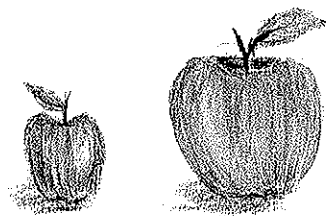
Přijde učitelka do třídy před písemkou se slovy: „Doufám, že u vás nenajdu žádné taháky.“ A žáci na to: „My také doufáme.“

Student skládá zkoušky. Profesor se ptá: „Co nejvíce způsobuje pocení u člověka?“ „Vaše otázky,“ odpovídá student.

V hodině matematiky se paní učitelka ptá Pepíčka, kolik je dvě bez dvou. Pepíček přemýšlí, přemýšlí, ale nemůže na to přijít. Paní učitelka si však všimla, že má v tašce dvě jablíčka, a tak mu pomáhá: „Kolik jablíček máš dnes k svačině?“ Pepíček odpoví: „Prosím, dvě.“ Paní učitelka se ptá dál: „No, a když je obě sníš, co ti zbude?“ Pepa říká: „Prosím, chleba s máslem.“

(zdroj vtipů: alik.cz, vtipy.org, bomba-vtipy.cz, vtip-atropin.cz)

Skrývačky

Všichni jistě víte, co jsou skrývačky... Hledejte slova ukrytá v těchto větách:

ZVÍŘE

Mokrá vana se musí usušit. Tohle je Lenka. Dupe Simona, když jde po schodech? To kolo se mi moc líbí. Začala mě bolet kostrč. Královny drahokamy na koruně se třpytí. Nepojedeme na dovolenou, my šetříme na auto. Pavel bloudí v bludišti dodnes. Dole v šuplíku máš pas. Kamarádčin manžel vařil italskou kuchyni. V tomto filmu hudbu volí režisér. Máslo není vždy potřeba. U televize bral tátu spánek. Ti, co jedí med, vědí, že budou zdraví. Maso bylo šťavnaté a voňavé. Karlovy Vary baví svým filmovým festivalem celý svět. Mirku, řekni Petrovi, ať jde sem.

ŘEKA

Vyjela bez rozsvícených světel. Prý se i narodil v České republice. Na dně prý leží truhla se zlatem. Otázky ohledně vidu najdeš na straně 64. Mámo, Hanka mi bere věci. Ondro, dravec letí kolmo dolů. Všem oznam, že se akce nekoná. Modrý nápis svítil do tmy. Ota vaří dobře.

ŠKOLNÍ POTŘEBY

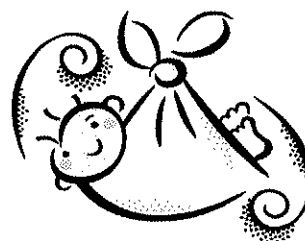
Protože byli mokří, dali jsme jim ručníky. Děvčata bulela kvůli blbostem. Boba to hlídání Bobka nebaví. Radek níž každopádně už nejde.

MĚSTA

Lepí se k sobě, jak by byli pár. Babička má na zahradě čínské zelí. Bobr nosí dřevo pro svůj příbytek. Lidé jsou většinou zlí nebo hodní. Mamka mi pořád říká, že jsem jako líná veš. Kámo, staviš se zítra?

Upřímné hlášky dětí...

1. Strašně jsem se lekl, když maminka onemocněla, protože jsem si myslel, že nám bude vařit tatínek.
2. Na maminky se nemá křičet, protože jsou prospěšné.
3. Sestra zase měla na vysvědčení samé jedničky. Vsadím se, že mi to dělá naschvál.
4. Babička je tlustá, protože je plná lásky.
5. Čím je člověk starší, tím jsou jeho zuby dražší.
6. Holky neumí čůrat vestoje, protože nevědí, co si mají držet.
7. Když babičku bolejí zuby, dá je do skleničky.
8. Švýcarské krávy využívají v první řadě na výrobu čokolády.
9. Obyvatelé Sardinie se nazývají sardinky.
10. Poloostrov je takový ostrov, který ještě úplně nedokončili.
11. Lékaři říkají, že nejhorší jsou smrtelné choroby.
12. Když se mi narodil bratříček, dali ho do akumulátoru.
13. Nejužitečnější zvíře je prase. Každou jeho část můžeme využít: přední a zadní část jako maso, kůži na boty, ze srsti kartáčky a jeho jménem můžeme dokonce i nadávat.
14. Nejsem pokřtěný, ale očkovaný jsem.
15. Nevím, kolik je mi roků, protože se to stále mění.
16. V mamčině bříšku je miminko, jenom nevím, jak ho spolkla.
17. Akvárium je vlastně malé moře, ve kterém plavou domácí rybičky.
18. Krávy nemohou rychle běžat, aby jim z vemena nestříkalo mléko.

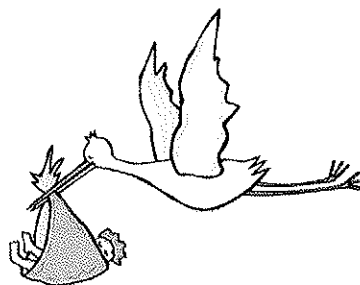
19. Muži u nás se můžou oženit jen s jednou ženou. Tomu se říká monotónní.

20. Nechápu, proč se mamka zlobí, že jsem rozbil vázu. Stejně byla stará a dokonce čínská, kdyby byla aspoň naše ...

V TIPY ZE ŠKOLY

Učitel k žákovi: „Kdybys měl sedm jablíček a já tě o dvě poprosil, kolik by ti jich zůstalo?“ „Sedm.“

Chlapec ve třetí třídě dostal za úkol napsat krátké pojednání o rození dětí. Zeptal se doma, jak se narodil, a rodiče mu řekli, že ho přinesl čáp. Ptal se tedy, jak se narodili oni, a oni zase, že je přinesl čáp. Stejnou odpověď dostal i o narození dědečka a babičky. O pár dní později předal chlapec učiteli pár stránek papíru. Učitel se zmateně zarazil, když přečetl úvodní větu: „Napsat toto pojednání bylo velice obtížné, neboť v naší rodině nedošlo k normálnímu narození dítěte za poslední tři generace.“

„Mirku, jak je možné, že máš stejný počet chyb v písemce, jako tvůj soused?“
„To je prosím jasné. Oba máme stejnou paní učitelku.“

Ve škole se paní učitelka zeptá žáka: „Jaké I se píše ve slově višeň?“ Žáček se zamyslí a říká: „No, to máte podle toho: když jsou zralé, tak měkké, a když jsou ještě nezralé, tak tvrdé.“

Školní inspektor, který je právě na hospitaci, uslyší z vedlejší třídy veliký rámus a křik. Vběhne tam a toho, kdo křičí nejvíc, chytí za ucho a odvede do své třídy. Posadí ho do lavice s pohružkou, že jestli ještě cekne, uvidí. Za chvíli zaklepe na dveře malý žáček: „Prosím, pane inspektore, co máme dělat, když jste nám odvedl pana učitele?“

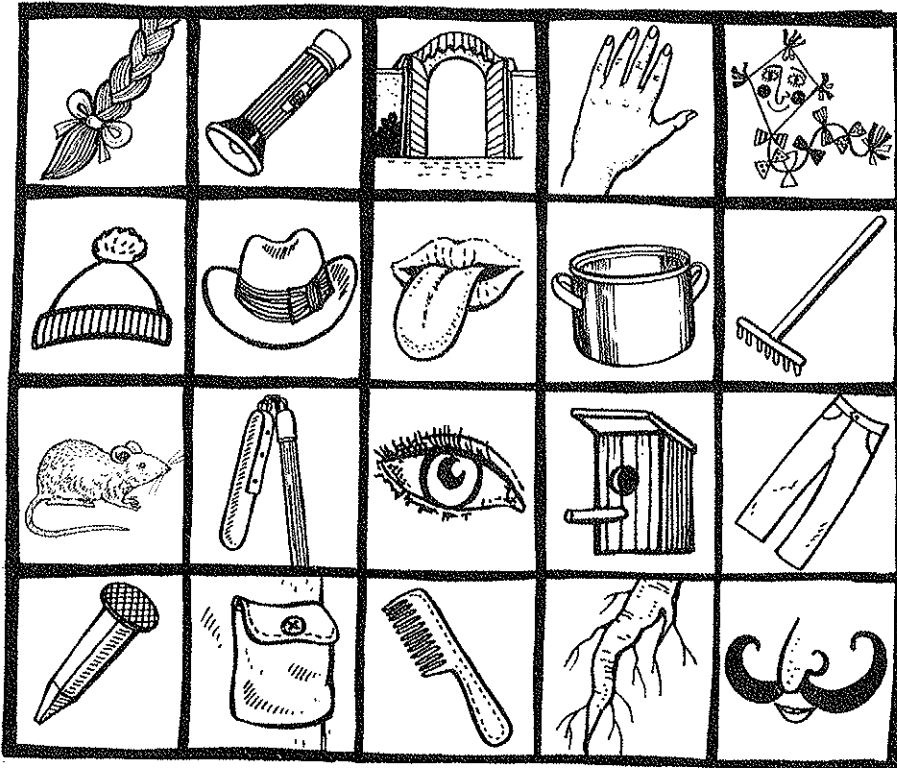
Příslovi nelže

ŘEŠENÍ NAJDETE NA POSLEDNÍ STRANĚ ČASOPISU

Ale pozor! Pták se nepozná podle toho, že létá. To dokáží i někteří savci, ryby, plazi a dokonce i žáby, zatímco někteří ptáci, například tučňáci nebo pštrosi, to neumějí. Zobák mají kromě ptáků i ptakopyskové a měli ho také ptakoještěři, kteří dávno vyhynuli. Ani to, že ptáci snášejí vejce, je od ostatních zvířat neodlišuje, protože tak se rozmnožují vejcorodí savci a většina plazů. Takže je pravdivé přísloví, že (tajenka).

OBRÁZKOVÁ DOPLŇOVAČKA

Tajenku sestavíte ze třetích písmen pojmenování obrázků.

MAKOVICE

ukázka z časopisu

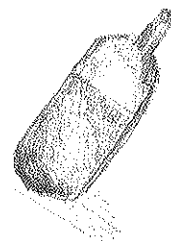

Pro chytré hlavy ...

1. Stojíte u vodovodu a máte jednu třílitrovou a jednu pětilitrovou láhev.
Jak odměříte přesně 1 litr?

2. „Víte patří k vichřici jako“:

a) řeka k rybníku b) bouřka k dešti c) běh ke sprintu

3. Doplně místo teček písmena tak, že vznikne dvojice slov, jedno slovo trojicí písmen končí, jedno začíná: (př. PŘÍVALČÍK)

SO . . . EJ

MOS . . . ARA

PAN . . . MIT

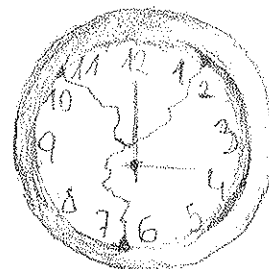
4. Vyřešte PŘESMYČKU a vyjde vám ryba, původem z Mexika, má pěkně zbarvené tělo a snadno se chová, oblíbená mezi akvaristy:

ČEKÁM NÁLEZ, EVO

5. Jaké číslo patří místo otazníku?

40 - ? - 154 - 306 - 610 - 1218

6. Nástěnné ručičkové hodiny spadly na zem a ciferník se rozbil na 3 kusy.
Čísla na všech třech částech dávají dohromady stejný součet. Jaká jsou čísla na každém ze tří kusů?

7. V hotelu mají 100 pokojů. Jejich dveře označili čísla od 1 do 100. Kolikrát při tom použili šablonu, podle které se píše devítka?

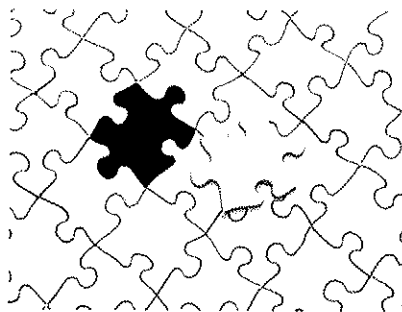
☺ Řešení najdete na poslední straně!

1. Rébusy

S_{ho} 51 stka

K 50 + 500

Ž₁₀₀₀

2. Kdo je na fotografii?

Dívám se na čísi fotografii. Kdo je na ní, když sourozence nemám a otec toho muže na fotografii je syn mého otce?

3. Hádanky 😊

Která **bota** se nehodí na žádnou nohu?

Který **klíč** nezvoní, ale voní?

Který **kos** nikdy nezpívá?

Kterou **kličku** nikdo nerozváže?

4. Přísluví trochu jinak:

Kdo se směje naposled – ten má dlouhé vedení.

Co Tě nezabije... - to se Tě pokusí zabít znovu.

Co můžeš odložit na zítra, odlož na pozítří. Získáš tak dva dny volna.

Tak dlouho říkal HOP, až mu přeskočilo.

ŘEŠENÍ: 1. houslička, klad, muž, vana 2. můj syn 3. sobota, petrkův, rákos, pokličku ☺

Velikonoční kvíz

1) Velikonoce jsou pohyblivé svátky, jak je odvozován jejich termín?

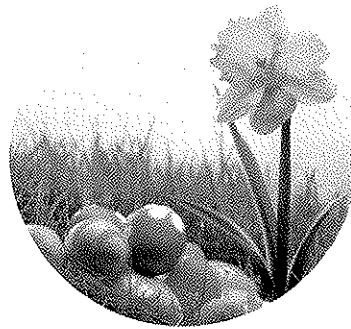
- a) Střídá se první a druhé dubnové pondělí.
- b) První pondělí po jarní rovnodennosti
- c) První neděle po prvním jarním úplňku

2) Vejce představuje jeden z nejstarších symbolů. Jaká je jeho křesťanská symbolika?

- a) Plodnost
- b) Vzkříšení
- c) Zdraví

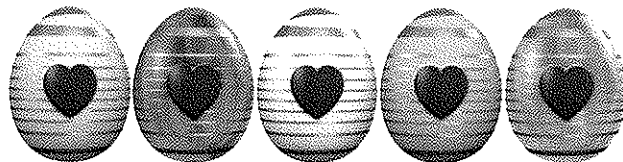
3) Jaký význam má řehtačka?

- a) Svým zvukem nahrazuje zvony.
- b) Svým zvukem oznamuje příchod koledníků.
- c) Odhání zajíčky strážící velikonoční vajíčka.

4) Kdy byste správně měl jíst jidáše?

- a) Na Škaredou středu
- b) Jidáš se nejí
- c) Na Zelený čtvrtek

5) Kde najdete nejtěžší vejce na světě, vážící přes dvě tuny?

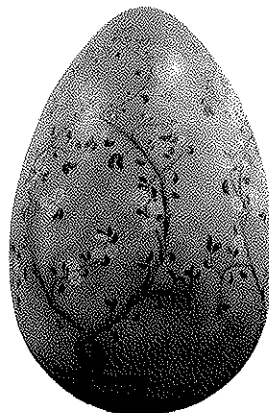
- a) Velikonoční ostrovy
- b) Kanada
- c) USA

6) Kdy se podle pověr otevírají tajné poklady?

- a) na Škaredou středu
- b) Velký pátek
- c) o Vánocích

7) Jak se jmenuje hora, na které byl ukřižován Ježíš?

- a) Ararat
- b) Golgota
- c) Bogota

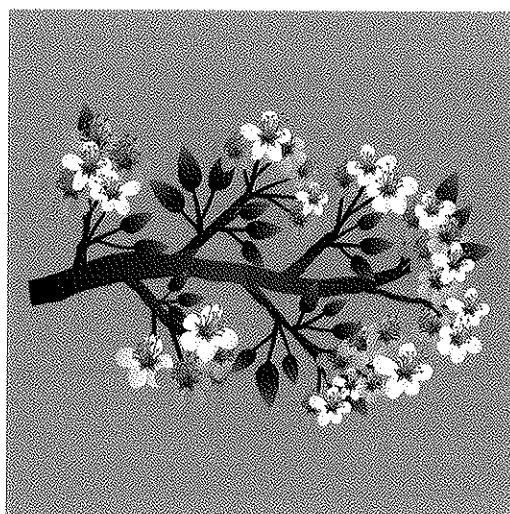

1. c) 2. b) 3. a) 4. a) 5. b) 6. b) 7. b)

PEL - MEL

Do jarního vydání časopisu přispěli:

Tereza Kladorubová, Ema Sušánková, Eva Engineer, Petr Nguyen, Aneta Reichsfeldová, Lukáš Petr, Laura Cachová, Lucie Šáchová, Eliška Koldová, Tereza Matkovská, Anna Ljubinkovič, Magda Sodomková

Tajenka PŘÍSLOVÍ NELŽE: Ptáka poznáš podle peří.

Řešení úkolů PRO CHYTRÉ HLAVY :

1. Nalijeme vodu do třílitrové lahve a přelijeme do pětilitrové, ještě jednou naplníme lahev třílitrovou a naléváme do pětilitrové – tam se vejdu už jen 2 l, čili v menší lahvi nám zbyde přesně litr!
2. C)
3. KOL, KYT, TER
4. MEČOVKA ZELENÁ
5. 78 (dvakrát předchozí číslo minus 2)
6. $11+12+1+2=26$, $10+3+9+4=26$, $5+6+7+8=26$
7. 40krát (dvacetkrát na devítku a dvacetkrát na šestku ☺)